

בתי המשפט

א 012752/01

בית משפט השלום חיפה

תאריך: 07/07/2004

כב' השופט ש. לבנוני

בפני:

ד"ר אופיר מרקו

בעניין:התובע

ע"י ב"כ עו"ד כהן עופר

- נ ג ד -

הולינגר רונית

הנתבעת

ע"י ב"כ עו"ד ריינפלד יצחק

פסק דין

נתוני רקע

1. התובע הוא רופא וטרינר עצמאי וכן נותן שירותי טיפול לחיות באמצעות אמבולנס נייד במשך 24 שעות ביממה. הנתבעת פעילה באגודה ישראלית נגד ניסויים בבעלי חיים וכן באגודה לזכויות בעלי חיים, ועובר לזמנים הרלוונטיים הייתה לקוחתו של התובע שטיפל בכלבה.
 2. ביום 30/3/01 גילתה נערה בת 11, שיר פרקש (להלן - "שיר"), כי במרפסת דירתה מצויה יונה שאינה מצליחה לעוף. ניסיונותיה של שיר לסייע ליונה להתאושש עלו בתוהו, היא חששה לחייה והחלה להתקשר לרופאים וטרינרים על מנת שיטפלו ביונה. בין היתר היא התקשרה אל התובע אשר דרש סכום של 350 ₪ בגין הטיפול. ברי כי שיר לא יכולה הייתה לעמוד בדרישה. שעה ששיר פתחה ביוזמתה המבורכת היא הייתה לבדה בדירתה, כשהוריה לא עמה. או-אז פנתה שיר לאגודה בה פעילה הנתבעת, והיא הופנתה אל הנתבעת.
 3. הנתבעת התקשרה לשיר טלפונית, וזו ענתה לה בוכיה וביקשה להציל את היונה. הנתבעת ואמה הגיעו לביתה של שיר ואספו את היונה בקופסת קרטון מרופדת במגבת על מנת שיוכלו לקחתה לוטרינר. שעה שהנתבעת שוחחה עם שיר הסתבר לה כי שיר פנתה אל התובע, המוכר לנתבעת כרופא של כלבה. לטענת הנתבעת היא התקשרה אל התובע. הוא מסר לה כי אין מה לעשות ולאור מצבה של היונה דומה שאפסו סיכוייה לשרוד. עם זאת, לטענת הנתבעת, הוא הביע נכונות "להעיף עליה מבט מחר".
- הנתבעת פנתה, איפוא, למר אבינועם לוריא (להלן - "לוריא"), מנהל ה"חי-בר", אשר בדק את היונה, מסר כי היא הורעלה וכי הוא יטפל בה בשטיפת קיבה ויעשה לה "מעין אינפוזיה", בתקווה

בתי המשפט

א 012752/01

בית משפט השלום חיפה

תאריך: 07/07/2004

כב' השופט ש. לבנוני

בפני:

שתתאושש. סוף טוב הכל טוב: למחרת היום התקשר לוריא לנתבעת וסיפר כי לאחר התאוששות בת רבע שעה ניצלו חייה של היונה והיא שולחה לחופשי.

4. הנתבעת שותפה בפרוץ משתמשים באינטרנט תחת הנושא "זכויות בעלי חיים". לטענת הנתבעת האירוע ריגש אותה, והתנהגותו של התובע איכזבה אותה. משום כך היא ראתה לפרסם באינטרנט שלוש הודעות.

בראשונה, ב- 31/3/01, היא סיפרה את סיפור המעשה. במסגרתו נטען אף ש"הרמנו טלפון לאותו וטרינר שרצה לגבות עבור הביקור את הסכום המופקע". היא ציינה כי התובע מסר כי הוא לא מעוניין בביקור ואין תקווה ליונה. לעומתו לוריא "הרגיע אותנו באנושיות ובאיכפתיות שלו". ההודעה נחתמה במשפט "עכשיו מה שנשאר לי הוא לחפש וטרינר אמיתי כזה שיהיה אכפת לו שילדה בת 11 תתקשר אליו בוכיה והוא לא יראה רק את הכסף לנגד עיניו גם אם זו בסך הכל במרכאות כפולות ומכופלות יונה. מישהו מכיר כזה וטרינר באזור חיפה?".

בהודעה השניה, ב- 1/4/01, ולאחר שמשתמשים ביקשו את שמו של התובע, רשמה התובעת כי "שם הוטרינר שלא נתן צ'אנס ליונה הוא ד"ר מרקו אופיר שנמצא בנווה שאנן שבחיפה. יש לו אמבולנס נייד 24 שעות והוא נחשב יקר וידוע בגלל זה העדפתי אותו אבל כאמור יש לו אמבולנס 24 שעות ביממה אבל אין לו רצון לטפל בשעת אמת כשבאמת צריך". מן ההודעה ניתן להסיק כי אירוע היונה התרחש ביום שישי בערב דבר שהטריד את הנתבעת שהרי, לטענתה, "עז היום הכלב שלי עושה לי כל מיני הפתעות דווקא בימי שישי בערב".

בהודעה השלישית, ב- 4/4/01, שיגרה הנתבעת הודעה שלישית תחת הנושא "פרט קטן אבל חשוב לגבי הוטרינר שלא נתן צ'אנס ליונה". בגוף ההודעה נרשם כי "נודע לי שהוא עורך ניסויים בחזירי ים בבסיס חיל הים שבחיפה וזה למי שעוד חשב ללכת אליו או עדיין הולך אליו. לא פלא שהרגישות לחיי חיות ממנו והלאה". בשולי ההודעה מופנה הרוצה ל"כתובות אינטרנט נלוות לסיפור המלא על היונה שרצתה והצליחה לחיות למרות שד"ר אופיר מרקו לא נתן לה צ'אנס".

5. כפי שיפורט, הודעותיה של הנתבעת גררו תגובות-זעם נגד התובע ואף תגובות-זעם, המצדדות בתובע והתוקפות את הנתבעת. מכל מקום, ביום 9/4/01 פירסמה הנתבעת הודעה, תחת הנושא "התנצלות אמיתית וכנה לוטרינר מסיפור היונה", בו רשמה כי "אני מקבלת את הביקורת

בתי המשפט

א 012752/01

בית משפט השלום חיפה

תאריך: 07/07/2004

כב' השופט ש. לבנוני

בפני:

שנאמרה על ידי תרעומת ואחרים בפורום. לא הייתי צריכה לציין את שם הוטרנר. אכן גם אני פניתי אליו בשעות מאוחרות והוא נענה לפנייתי ועזר לכלבי. ומתוך ההיכרות האישית איתו הינחתי שאוכל גם לפנות אליו כשנתקלתי ביונה פצועה וסובלת אשר זקוקה לעזרה ולא שייכת לאף אחד. אני מכירה כמה וטרינרים במרכז הארץ שהצילו חיות רחוב שהבאתי במצוקה ולא דרשו על עבודתם המקודשת תמורה כספית. בגלל שהייתי שבעת רצון מטיפולו של הוטרנר הינחתי שגם הוא יפעל באותה דרך. אני רוצה להתנצל בכנות בפני אותו וטרינר שהזכרתי את שמו וכן בפני כל מי שנפגע מכך".

6. התובע סבור היה כי מכלול הפרסומים האמורים הוציא דיבתו רעה. לפיכך הגיש תובענה על פי חוק איסור לשון הרע ודרש לפצותו בסכום של 100,000 ₪ וכן לצוות על הנתבעת לפרסם הכחשה והתנצלות הן בעיתונות היומית ובכל אתרי האינטרנט העוסקים בריפוי בחיות. הנתבעת התגוננה בפני התביעה.

7. לאחר שהליכי גישור נכשלו הוריתי על הגשת תצהירי עדויות ראשיות. רק בעלי הדין הגישו תצהירים כאמור.

לתצהירו של התובע צורפו כל הפרסומים בפורום האינטרנט, לטוב ולרע, בגין הפרשה האמורה. עוד צירף התובע תמליל של שיחה טלפונית שקיים עם הנתבעת, מבלי שידעה שהיא מוקלטת, ביום 11/4/01.

לתצהירה של הנתבעת צורף מכתב של שיר, תחת הכותרת "חיה במצוקה", אשר בו היא חזרה וסיפרה את סיפור המעשה והעלתה על נס את פועלו של לוריא שטיפל ביונה ללא תשלום "והציל את חייה עכשיו היונה בחזרה בטבע. אבל אם לא היה לי אכפת מהיונה הסוף לא היה טוב". גורלן של החיות, איפוא, "תלוי רק בנו!!!".

8. ב"כ הצדדים הסכימו, בפתח ישיבת הוכחות שנקבעה, כי יינתן פסק דין מנומק בדרך הרגילה על יסוד החומר שבתיק והגשת סיכומי טענות כאשר אף מכתבה של שיר הוא בגדר חומר הראיות. סיכומי הטענות מונחים לנגד עיניי ולהלן אדרש לתשתית העובדתית ולניתוח המשפטי המתחייב בנסיבות המקרה. לא למותר, ללא כל קשר לתוצאות הדיון והניתוח, להעלות על נס את פועלה של

בתי המשפט

א 012752/01

בית משפט השלום חיפה

תאריך: 07/07/2004

כב' השופט ש. לבנוני

בפני:

שיר ויוזמתה המבורכת והעיקשת להציל חיי היונה. לא למותר להעלות על נס את פועלה של הנתבעת שנחלצה עמה להצלתה של היונה.

התשתית העובדתית

9. אקדים ואציין כי שני בעלי הדין, בגדר ראיותיהם, ראו להרחיב היריעה, תוך "הרחבת חזית" בלתי מותרת. מנגד, הם ראו שלא להתייחס באורח מלא וראוי לתחומים חשובים וחיוניים, בגדר המחלוקת בתוככי אותה "חזית".

10. ככל שעסקינן ב"אירוע היונה" מסרה הנתבעת גרסה מפורטת, שנתמכה הן במכתב של שיר והן בהודעתה הראשונה באינטרנט. לעומת זאת, ובאורח חשוד ותמוה, סיפק עצמו התובע אך ורק באמירה כי "אין שחר לטענת הנתבעת, לפיה סירבתי לטפל ביונה הפצועה ולא שעיתי לתחנוניה של ילדה בת 11 עלילה שהביאה את הנתבעת לכתוב עליי סידרת מאמרים מכפישים וחוטאים לאמת בהם הוצגתי כרודף בצע, חסר מצפון ואהבה לחיות" (סעיף 10 לתצהיר). ממילא, אין בהכחשה לקונית זו כל טיעון פוזיטיבי מה כן התרחש, לשיטתו של התובע, במגעים שהיו לו עם שיר ועם הנתבעת בעניינה של אותה יונה. לנוכח זאת אניח כי התשתית העובדתית היא כגרסתן של הנתבעת ושיר. ממנה אני למד כי התובע לא סירב לטפל ביונה אלא, כדבריה של שיר, אם ישולם לו סכום של "350 ₪ כדי לקחת את היונה".

עוד אציין כי הנתבעת לא ראתה להביא תצהיר עדותו של לוריא ממנו ניתן היה ללמוד מה היה טיב הטיפול שניתן ליונה ומה גרם לה להתאושש. אחד ממשתתפי האינטרנט, המצדד בתובע, התייחס בביטול לפעולות "ההחיאה" של לוריא. הוא רשם "אנא ברר את פרטי המקרה לעומק יותר. היונה לא הורעלה!!!! היונה הייתה תשושה!!!! זה מה שאמר הוטרינר מראש!!!! אם תדע מה פעולת הריפוי שננקטה תצחק. ואני אומר את זה כמי שהציל בעבר זרון נדיר!!!! ממצב חמור יותר".

11. כבר ציינתי כי הוצג בפניי תמליל של שיחה טלפונית שקיים התובע עם הנתבעת. בשיחה זו הביע התובע תרעומתו על התנהגותה של הנתבעת. התנהלותה של הנתבעת בשיחה זו עלובה עד מאוד. מכל סערת רוחה, כמעט לא נותר דבר. בשיחה זו הנתבעת חוזרת ומתנצלת לא אחת בפני התובע על מעשיה. היא ציינה, בין השאר, כי מה שנרשם בפורום "זה סילוף היסטרי". הגם שבירי שהנתבעת הייתה זו שפירסמה את שמו של התובע היא כיזבה ואמרה ש"באיזה שהיא צורה

בתי המשפט

א 012752/01

בית משפט השלום חיפה

תאריך: 07/07/2004

כב' השופט ש. לבנוני

בפני:

השתרבב שמך שם. ברי שפרטיו של התובע לא **"שורבבו"**, באורח בלתי ידוע, אלא היו יוזמתה ומעשה ידיה של הנתבעת. ועל הכל: הנתבעת ציינה כי היא לא פרסמה דבר אודות כך שהתובע מבצע ניסויים בחזירי ים בבסיס חיל הים בחיפה. היא טענה כי פרסום זה הוא פועל יוצא של משתמש אחר שהתחזה בשמה. ברי כי אף דבר זה חסר שחר. בגדר תצהירה מתחמקת הנתבעת לחלוטין מלהתמודד עם האמור בתמליל קלטת זו. בוודאי שהיא אינה מעיזה לחזור על גרסתה חסרת השחר אודות **"שרבוב"** שמו של התובע ואודות כך שמאן דהוא היה זה שהתחזה בשמה, בנושא חזירי הים. ככל שעסקינן באלה יודעת הנתבעת בכתב הגנתה, לציין, על דרך החיוב, **"כי התובע אכן עוסק בניסויים בחזירים, ולא בחזירי ים כפי שנכתב, דבר אשר נודע לנתבעת בצורה מפורשת"** (סעיף 12.3) ומכאן שלנתבעת, ולא למשתמש **"מתחזה"**, ידיעה מובהקת אודות החזירים, אם חזירי ים ואם חזירים סתם. הגרסה אודות **"חזירי ים"** דווקא, ולא **"חזירים"**, מתקשרת עם **"בסיס חיל הים"**. אין צריך לומר כי הנתבעת לא ראתה להמציא בדל מידע, לא אודות ניסויים בחזירים, בין חזירי ים ובין אחרים. ברי כי הנתבעת נהגה בקלות דעת. התובע, בתצהירו, הכחיש כי הוא עוסק בניסויים בחזירי ים וגרסתו אמינה עליי. דברי הנתבעת בסוגיה האמורה הם חסרי שחר.

12. כבר ציינתי כי סיפור המעשה שפורסם באינטרנט גרם לתגובות, לכאן ולכאן. וכך, אחת המשתתפות, אמרה **"אני ממש חשה גועל נפש... צריך להחרים אותו!!! בפירוש כך!!!"**. אחרת אמרה **"אולי תפרסמי את שם הוטרינר 'הנחמד' שהחיפאים ידעו למי ללכת"**. כתוצאה מכך פירסמה הנתבעת את שם התובע. אחר אמר על התובע שהוא **"חלאה"** **"איפה המקום שבו הוא עובד"**. היה שאמר **"עצוב לגלות שבעולמנו ישנם אנשים הבוחרים לעסוק במקצוע מסויים לא כי זה מה שהם אוהבים אלא בגלל כסף"**. ואחרת הפטירה **"איזה שיפלות"**.

לעומת זאת היו משתמשים שנחלצו להגנתו של התובע, בעיקר לאחר פרסום הודעת ההתנצלות של הנתבעת. וכך, משתמש אחד שמח על אודות התנצלותה של הנתבעת וציין **"אם רק היית יודעת בכמה מקרים ראיתי את הוטרינר המדובר עוזר לחיות פגועות אף בלא שהתבקש!... עם כל הכבוד הרי לא ייתכן שבכל אירוע של חיה פצועה יתנדב הוטרינר לטפל בה ללא תמורה ולצערי ישנן עשרות חיות כאלה. אין שום דבר שבעולם המצדיק הוצאת דיבה כה מרושעת על רופא החיות היחידי באזורנו שכן ניתן לסמוך עליו כי יגיע בכל שעה..."**. משתמש אחר ראה לציין כי פעמים רבות נתקל **"בצורת עבודתו המקצועית והאדיבה שקשה למצוא כמותה... מסע ההכפשות הנתעב שלך אשר אין בו יותר מאשר רשעות ושמצה לשמה הותירו חותמו והוכיח בצורה מוחשית את צרות העין של החברה בה אנו חיים... עצוב וכואב להיווכח שמקרה אחד,**

בתי המשפט

א 012752/01

בית משפט השלום חיפה

תאריך: 07/07/2004

כב' השופט ש. לבנוני

בפני:

אותו החליטו מספר נשמות טהורות להפוך לגימיק, גורר בעקבותיו השמצות... והכפשות חסרות כל שחר". אחר ציין, כי "לא חושב שמישהו חייב לך משהו בחינם והטיפול שאת ביקשת אכן עולה... כסף ואם הוטרניר הסכים להעיף מבט הרי שזה יפה מאוד מצידו ועד הטררם שאת עשית המרחק גדול מאוד אבל את כנראה מהישראלים... שחושבים שהכל מגיע להם בחינם רק משום טוב ליבם". אחרת ציינה, באשר להתנצלות, "לא מספיק!!! אני הייתי מתנצלת קצת יותר בכנות".

לא למותר לציין כי מנהל הפרורם שהה במילואים ומשחזר וראה את אשר ראה הוא הביע צער על "מאבק ההכפשות בפרורם ואכן זה היה שימוש לא מוצדק ולא נכון בפרורם". אף הוא ראה לנכון להתנצל בפני התובע.

13. שני בעלי הדין חלוקים בשאלה לעניין מימדי הפרסום של ההודעות האמורות. הנתבעת מבקשת לגמד והתובע מבקש להעצים. הנתבעת סבורה כי עסקינן בפרורם מצומצם ואינטימי של משתמשים, שוחרי בעלי חיים בלבד. היא מציינת כי הדעת נותנת שלפרסומיה נחשפו בודדים ורק הם שהגיבו לפרסומים. עוד היא מציינת כי לאחר ימים ספורים נמחקו ההודעות והאתר מזמן כבר אינו קיים. התובע מציין כי מדובר באתר אינטרנט שיש לציבור גישה אליו. הוא מציין כי העובדה שחלק מן המשתמשים הגיבו להודעות, אין בה משום אינדיקציה לגבי כמות האנשים שראו את ההודעות הנטענות המכפישות של הנתבעת.

הנני נוטה לאמץ את טיעונו של התובע. משעה שהנתבעת ראתה לטוב לפנייה להעלות פרסומיה על גבי האינטרנט היא לקחה בחשבון את הסיכון שמדובר בזירה הנגישה לציבור הרחב. ועם זאת מקובלת עליי ההנחה שסביר להניח שהצופים בפרורם זה הם חוג מצומצם של בעלי עניין. ואולם, מנגד, דווקא חוג מצומצם זה הוא קבוצת ההתייחסות הרלוונטית לעניינו של התובע. דווקא בקרב חוג זה קיימת סכנה פוטנציאלית לפגיעה במוניטין המקצועי שלו, ביוקרתו ובשמו הטוב. ואולם נתון זה מתקזז לנוכח העובדה שאף משום פרסומיה הפוגעים של הנתבעת זכה התובע, אכן שלא ברצונו ובטובתו, אף בדברי שבח של משתמשים שהעלו על נס את כישוריו ויכולתו. מקובל עליי כי הפרסום האמור נמשך תקופה מצומצמת, יחסית, שאני אומד אותה בשבועות מספר.

14. לאחר שהיצבתי את התשתית העובדתית האמורה, אדרש לדיון והכרעה בסוגיות המשפטיות שבפניי.

בתי המשפט

א 012752/01

בית משפט השלום חיפה

תאריך: 07/07/2004

כב' השופט ש. לבנוני

בפני:

דיון והכרעה

15. הנתבעת טוענת, אכן בלשון רפה, כי פרסום באתר אינטרנט, ספק אם "פרסום" הוא. אכן מקובל עליי כי עסקינן במדיום אלקטרוני ייחודי ואולם ברי כי הוא בבחינת זירת פרסום לכל דבר ולכל עניין. עצם התגובות האקטיביות של המשתמשים, לכאן או לכאן, מעיד על כך מיניה וביה. פשיטא אלמלא פורסמו הידיעות, מהיכן הגיעו התגובות?

16. עוד טוענת הנתבעת כי הפרסומים אודות התובע, ככאלה, אינם בבחינת לשון הרע ולא מתפרשים ככאלה על ידי האדם הסביר. אמירת הנתבעת כי **"התובע רצה לגבות עבור הביקור סכום מופקע"**, **"כי אין לו רצון לטפל בשעת אמת כשבאמת צריך"** וכי **"נודע לי שהוא עורך ניסויים בחזירי ים בבסיס חיל הים שבחיפה"** ולכן **"לא פלא שהרגישות לחיי חיות ממנו והלאה"** אינם בבחינת לשון הרע כפרשנותם על ידי אדם סביר.

ברי כי לדברים אין שחר. אכן לא מן הנמנע כי חלק מבני הציבור יראו לגיטימיות במעשים האמורים. ואולם ברי שבכך לא סגי. אם תתפרסם ידיעה שפלוגי מכה את אשתו, הרי העובדה שייתכן ובעיני חלק מבני הציבור הדבר איננו בבחינת לשון הרע, עדיין אינה משנה את אופיה "הדיבתי" של ידיעה כאמור. טענת הנתבעת היא יותר ממתחסדת. היא לא הביאה בפני ציבור חסידי בעלי החיים ידיעה עובדתית ניטרלית מבלי שהיא מלווה בשיפוט ערכי שלה. הנתבעת כתבה את אשר כתבה אך משום שסבורה הייתה שיש לפגוע בתובע בדברים האמורים. ראוי היה, איפוא, כי הנתבעת תודה ביושר ובגאון כי אכן מדובר בלשון הרע, הגם שהיא מותרת בנסיבות הספציפיות של מקרה זה.

17. כבכל תביעת דיבה אמור בית המשפט לאזן בין שני אינטרסים רבי משקל וחשיבות, והם השמירה על חופש הביטוי, מחד גיסא, והשמירה על שמו הטוב של אדם, מאידך גיסא. חופש הביטוי היא אחת מחרויות היסוד של האדם ונועדה לסייע בחשיפת האמת ולהבטיח קיומן של חילופי דעות, החיוניים למשטר דמוקרטי (ע"א 214/89 **אבנרי נ' שפירא**, פד"י מג (3) 840(להלן- "פרשת אבנרי"); בג"ץ 73/53 **"קול העם" נ' שר הפנים**, פ"ד ז' (2) 871). מנגד "כבוד האדם ושמו הטוב חשובים לעתים לאדם כחיים עצמם, הם יקרים לו לרוב יותר מכל נכס אחר" (פרשת אבנרי, 856).

בתי המשפט

א 012752/01

בית משפט השלום חיפה

תאריך: 07/07/2004

כב' השופט ש. לבנוני

בפני:

משום כך איזון האינטרסים יוצר "מתח בלתי פוסק בין שני הערכים. כל שנוסף לחופש הביטוי נגרע מאיסור לשון הרע. ככל שניתן הגנה מקיפה יותר לשמו הטוב של האדם, כן נפגע יותר בחופש הביטוי... וככל שניתן הגנה מקיפה יותר לחופש הביטוי, כן נפגע בשמו הטוב של האדם" (אורי שנהר, "דיני לשון הרע" (להלן-"שנהר"), עמ' 21).

על יסוד השיקולים האמורים אבחן את הסוגיה שבפניי.

18. הנתבעת סבורה כי התובע לא נהג כשורה כאשר סירב להיחלץ לעזרתה של היונה ודרש תשלום תמורת כך. השקפתי-שלי שונה. אכן לא מן הנמנע כי "שבועת היפוקרטס" המחייבת רופא להיחלץ לעזרתו של נפגע, מחייבת וטרינר להיחלץ לעזרתו של בעל חיים, ואולם ברי לי כי הרופא זכאי לשכר בגין כך. חובתם המוסרית והערכית של הרופאים להושיט עזרה משולבת בזכותם הבסיסית לקבל שכר תמורת שירותיהם. הנתבעת טוענת כי שכר נדרש בסך 350 ₪ הוא "מופקע". לא הוצגה בפניי כל ראיה מהו השכר, לשיטת הנתבעת, שאיננו "מופקע". אף לא שמעתי כל גרסה של הנתבעת לגובהו של שכר אחר שהוצע לתובע. שהרי לאמיתו של דבר סברת הנתבעת היא כי התובע מחוייב היה לטפל ביונה, ללא שכר כלל, לא מופקע ואף שאיננו מופקע.

ואולם, אני נכון להניח שלגיטימי שתהיינה השקפות סותרות להשקפתי זו. במסגרת חופש הביטוי, כך אני קובע, רשאית הייתה הנתבעת לפרוק רגשותיה בפורום האינטרנט ולתאר את סיפור המעשה, לרבות השקפתה השלילית על פועלו של התובע. כך היא עשתה, כהלכה, בפרסומה הראשון, כאשר הקפידה לא לציין פרטיו של התובע. שמא ניתן לומר שפרסום זה היה בבחינת "הזמנה לשיח". כתוצאה מכך התוודעה הנתבעת לכך שיש המצדדים בגישתה ויש החולקים עליה.

19. ואולם הנתבעת חרגה מכל מידה ושיעור בפרסומה השני, ובוודאי בפרסומה השלישי. בפרסומה הרביעי, הוא "פרסום ההתנצלות", המשיכה הנתבעת בדרך פסולה ולא ראויה.

בפרסום השני חשפה הנתבעת את שמו ופרטיו של התובע. די בכך שהציבור התוודע לשמו של התובע, לכך שיש לו אמבולנס, וכי הוא עובד בשכונת נווה-שאנן, כדי להיווכח במי מדובר. אין צריך לומר כי בפרסום השני טרחה הנתבעת והוסיפה שהתובע "לא נתן צ'אנס ליונה" ו"אין לו רצון לטפל בשעת אמת כשבאמת צריך". כבר ציינתי את הכחשתה העלובה של הנתבעת על אודות

בתי המשפט

א 012752/01

בית משפט השלום חיפה

תאריך: 07/07/2004

כב' השופט ש. לבנוני

בפני:

"שרבוב" שמו של התובע כאשר הדבר הוא פועל יוצא של מעשה ידיה. אם הייתי מוכן להתייחס בסלחנות לפרסום הראשון, שהוא אולי בבחינת פורקן מידיי מותר לסערת רגשות, הרי הפרסום השני נעשה למחרת היום, ומתוך שיקול ומודעות.

20. הפרסום השלישי סותם את הגולל על כל מידה של תום לב ולגיטימיות. פרסום זה נעשה לאחר שלושה ימים. להבדיל מן הפרסום השני, בו נמסרו פרטיו של התובע כמענה לבקשת משתמשי הפורום, הפרסום השלישי הוא פרסום יזום של דבר ש"נשכח" מן הנתבעת והוא אותו "פרט קטן אבל חשוב לגבי הוטרינר שלא נתן צ'אנס ליונה". בפרסום זה נכתבים דברי כזב אודות הניסויים שעורך התובע בחזירי ים. אין צריך לומר כי פרסום זה הוא זדוני ומרושע. אין בינו לבין מסכת הטיפול ביונה, ולא כלום. שאלת הניסויים בבעלי חיים היא שאלה שנויה במחלוקת ציבורית נוקבת. אך אם לשיטת הנתבעת הניסויים האמורים הם פסולים, פשיטא היא הייתה אמורה לצאת במאבק נגד התובע ללא כל קשר לפרשת היונה, והרבה לפני כן. לכך חוברת העובדה שעובדת הניסויים לא הוכחה, כמבואר, והיא חסרת שחר. נתון זה הולך ומתעצם לנוכח השקר ללא ידיים של הנתבעת שניסתה להתנער מאחריותה לפרסום ידיעה זו. כזכור לא חזרה הנתבעת על האשמה חמורה זו, לא בתצהירה, לא בכתבי טענותיה ואף לא בהודעת ההתנצלות שלה.

21. מכאן נגיע לפרסום הרביעי, היא הודעת ההתנצלות, שיכולה הייתה, אולי, לצמצם את נזקיו של התובע, לו הייתה גלויה ובלתי מסוייגת. ואולם, טרם שאדרש לניתוח הודעת ההתנצלות, הרי עצם העובדה שהנתבעת החליטה להתנצל מבטלת, מכל מקום, את כל הגנותיה הנטענות. שהרי, אם דברי הנתבעת הם דברי אמת, ומכל מקום אם הם ראויים לשלל ההגנות שמעניק החוק, מה ראתה הנתבעת להתנצל בכלל? על שום מה לא ראתה, בגאון ובאומץ, להתייצב קוממיות מול התובע, בשיחה הטלפונית, ולהשמיע באוזניו דברי תוכחה על התנהגותו הנלוזה. דומה שהנתבעת מבקשת ליהנות מכל העולמות. מחד גיסא, היא מדברת גבוהה-גבוהה על פעילותה הציבורית להגנת בעלי חיים ומבקשת להתהדר ב"חובה מוסרית וחברתית" לנהל את מאבקה עקב כך. מאידך גיסא, ושמה כ"ביטוח משנה" למקרה שטענתה תידחה, היא מתחמקת מאחריות לפרסומים האמורים, ומוסרת הודעה, שהגם שכותרתה היא "התנצלות אמיתית וכנה", הרי היא אינה כזו.

שהרי, בגוף ההתנצלות ממשיכה ומציינת הנתבעת כי היא התאכזבה מרה מכך שהתובע לא עמד בציפיותיה ולא ראה להושיט עזרה ליונה פצועה וסובלת. וכך, לעומת "וטרינרים במרכז הארץ

בתי המשפט

א 012752/01

בית משפט השלום חיפה

תאריך: 07/07/2004

כב' השופט ש. לבנוני

בפני:

שהצילו חיות רחוב שהבאתי - שהנתבעת לא ראתה להביא כל ראיה מפורטת לעניינם - לא נוהג התובע באותה דרך. ואולם חרף מידה מגונה נטענת זו שלו, מבקשת הנתבעת "להתנצל בכנות" בפניו. ממה נפשך: אם אכן התובע לא נוהג כהוגן, מה בצע בהתנצלות. אם אכן התובע נוהג כהוגן, הכיצד ניתן בגוף ההתנצלות הנחזית, להאשימו באותן האשמות שבעקבותיהן באה ההתנצלות? פירושים והסברים מיותרים.

22. וכך, פרסום שהחל על בסיס גרעין של אמת, חרג מכל פרופורציה וגלש לחוסר תום לב ולפגיעה לא מותרת במוניטין של התובע. הארוע של העדר הטיפול ביונה, ששיפוטו הערכי שנוי במחלוקת לגיטימית כמבואר, בוודאי לא הצדיק את פרסום פרטיו של התובע. ואולם, ככל שקינן ספק בלבי בא הפרסום הכוזב אודות חזירי הים, ומכלול התנהלותה של הנתבעת כפי שפורט מעלה, על מנת לעקור מלבי כל ספק במסקנתי שמכלול פרסומיה היו חסרי תום לב ונעדרי כל הצדקה. נחצה, איפוא, הגבול המותר בין חופש הביטוי הלגיטימי לפגיעה הלא מוצדקת בשמו הטוב של התובע.

שאלת הנזק

23. התובע טוען כי בעקבות הפרסום האמור הוא נאלץ להעתיק את מרפאתו מרחוב ציון לרח' טרופלדור. אינני מאמין לגרסה זו של התובע. מדובר בשתי כתובות שבאותה שכונה. אין לי ספק כי אין כל קשר בין העתקת המרפאה מכתובת אחת לכתובת אחרת, ובאותה שכונת מגורים, לבין האירוע האמור שבמסגרתו מבקש התובע, כך נראה, להעצים את נזקיו. לא זו בלבד שהתובע לא השכיל להוכיח כל נזק ממשי שנגרם לו, לעניין הפסד ברמת הכנסותיו, התובע התעלם מכך שבצד דברי הבלע שפורסמו כנגדו הוא זכה אף לדברי שבח וקילוסין מצד משתמשים אחרים.

24. התובע זכאי, איפוא, אך לפיצוי בגין עוגמת הנפש שהוסבה לו. בעניין זה אין ספק כי השקפת בתי המשפט לגבי רף הפיצויים עברה תמורה משמעותית. די בכך שהוסף סעיף 7א. המתיר "פיצוי ללא הוכחת נזק" שלא יעלה על 50,000 ₪. אכן "לפסיקת הפיצויים יש ערך הצהרתי, מעבר לערכם הכלכלי ולאפשר שכסף יכול להקנות לנפגע, פיצוי כספי יכול גם לבטא הכרה שיפוטית בכך שנעשתה כלפי התובע עוולה ולכך ששמו הטוב נפגע ללא הצדקה. הכרה שיפוטית זו עשויה לשקם במידה מסויימת הן את רגשותיו הפגועים של התובע והן את מעמדו בציבור, וגם בכך יש כדי להשיב את מצבו לקדמותו" (שנהר, עמ' 369). שיקול זה, שאליו חוברת התנהגותה חסרת תום הלב של הנתבעת, ככל שנוספו פרסומיה הנוספים על פרסומה הראשון המותר, מטה את הכף לפסיקת פיצויים על הצד הגבוה.

בתי המשפט

א 012752/01

בית משפט השלום חיפה

תאריך: 07/07/2004

כב' השופט ש. לבנוני

בפני:

מנגד, שומה עליו לשקול את העובדה שהנתבעת, ולו בתחילת הדרך, זעקה בתום לב את זעקתה הכנה הסובייקטיבית לגבי התנהגות לא נאותה של התובע, לשיטתה. פסיקה כואבת מדי עלולה להוות "אפקט מצנן" של חופש הביטוי וזרימת המידע, בעיקר בפורום לגיטימי של חסידי בעלי חיים. עוד הנני שוקל את העובדה שהפרסומים נמשכו זמן קצר, אף הניבו דברי שבח לזכות התובע. כמו כן יש לשקול את התנצלותה של הנתבעת, הגם שמתחתי ביקורת על נוסחה הלא כן.

שקלתי, לחובת שני הצדדים, את התנהלותם בפרשה הנדונה. התובע, בדרישותיו המוגזמות ובטיעונו המתלהמים לעניין נזקים שלא היו ולא נבראו, בנושא העברת מרפאתו ופגיעה בעסקיו. הנתבעת, בהתכחשותה הכוזבת לחלק מן הפרסומים האמורים ולמידת חוסר תום הלב הקיצוני, בפרסום אודות הניסויים בחזירי ים.

25. לאחר ששקלתי מכלול השיקולים והנסיבות הנני סבור כי יש לפצות את התובע בסכום של 30,000 ₪. בגדר כתב התביעה דרש התובע להורות לנתבעת לפרסם הכחשה והתנצלות באתר האינטרנט ובאמצעי התקשורת. דרישה זו נזנחה בסיכומי הטענות, וטוב שכך. דומה שפרסום, לאחר עבור זמן כה רב, יזיק יותר משיועיל. הפיצוי הכספי, איפוא, הוא הסעד ההולם בנסיבות.

סוף דבר

26. לפיכך הנני מחייב את הנתבעת לשלם לתובע סך של 30,000 ₪ בצירוף ריבית והפרשי הצמדה כדין מהיום ועד מועד התשלום המלא בפועל, בצירוף אגרת תביעה היחסית לסכום הזכייה ושכ"ט עו"ד בסך 6,000 ₪ בצירוף מע"מ ובצירוף ריבית והפרשי הצמדה כדין מהיום ועד מועד התשלום המלא בפועל.

27. המזכירות תמציא עותק מפסק דיני לב"כ הצדדים בדואר רשום + אישור מסירה.

28. המזכירות תמציא העתק מפסק דיני לב"כ הצדדים בדואר רשום + אישור מסירה.

ניתן היום י"ח בתמוז, תשס"ד (7 ביולי 2004) בהעדר הצדדים.

ש. לבנוני, שופט

הקלדנית: ליוז